

EWEDARA NGANGA NKE EZE ALA

Daniel 4:1-37
IHEÒMÙMÙ 421
Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "Nganga bia, nleli abia kwa: Ma n'ebe ndi di ume-ala n'obi nọ ka amam-ihe di" (Ilu 11:2).

Mmeri

Ufọdụ akụkọ náemetụ n'obi nke edewororị dī nime Akwụkwọ nke Daniel. Isi nke anọ bụ iheòmmù anyị nke ụbọchị taa, maọbụ Nebukadneza kwuru ya, onye ọchịchị ụwa dịike n'oge ahụ.

Mgbe nna Nebukadneza, Nabopolassar bụ eze ndị Babilon, Nebukadneza achịrịworị ndị agha ya jee narị maijị buruibu gabiga ọtụtụ ugwu, gafee ndịda na kwa ọtụtụ ọzara, ka o weghachi ihe ndị apunara ụmụmadụ n'ike site na mba ọdịdaanyanwụ dī anya nke Babilon. N'uzọ ya o meriri ndị agha nke Ijpt bụ ndị jere n'ebe ugwu ibuso ndị Asiria agha. Mgbe mmeri ahụ gasịrị, Nebukadneza tugharịa ndịdaugwu ma were Siria, Tyre na Palestine.

Nebukadneza were ihe ọchọrọ site n'akụ barauba nke mba ndịa na ụmụmadụ ndị kasị idjike na ndị kasị igbasiike ka ọ dọrọ náagha ga obodo ya bụ Babilon.

Ọchị ọchọ Niile nke Ekwensu

Nebukadneza ọchọrọ ka eze niile nke ala ndịa niile emeririemeriri zitere ya ụfọdụ ọnụọgụ nke ọlaedo, ọlaocha maọbụ ọtụtụ ibù kwa otù arọ dika ụtụ. O we doo ụfọdụ nime ndjagha ya n'ebe ahụ ihu na ezitere ụtụ ọ ọchọrọ. Lee otú agwa ya si yie nke ekwensu ka ọ naanwude ndikom na ndinyom nime ndu a! Ufọdụ oge ọ naanwude kari nnọọ ụmụokoro na ụmụagboghọ ndị kasị idjike na ndị kasị igbasiike ma dọrọ ha bjarue n'alaeze ya ebe ha gaaluru ya ọlụ. O naarapu ụfọdụ mmụọojọ nta ya gburugburu ihu na ha naanọ nime ajomume mgbe niile ma náakwagide kwa nzube ojọ ya.

Mkwata Nke Agha

Nebukadneza agaworị ebe dī anya ihe dika ndịda Ijpt n'ebe ọ nuru na nna-ya anwụwo, o mee ngwa laghachị Babilon ma were kwa ọndu ọchịchị dika onyeisi ọchịchị nke mba Babilon. Ala ubi ya niile barauba dī n'óké osimiri Yufretis na kwa osimiri Tigris. Ndị ọlụ ubi, ndị naewu ọlọ na kwa ndị óké nchọpụta so nnọọ na ndikom ukwu nke ala ahụ.

Nebukadneza were ihe mkwata nke agha ahụ wulie ma ọchọkwa Babilon mma. O wuru ọtụtụ ogheremmiri, ọtụtụ ebe nchedo ihe, ọtụtụ ebe ụgbommiri naebu ma naebuda kwa ibú na kwa ọtụtụ obodo ukwu. N'ebe nwunye eze nọ onye ebe obibi-ya buwororị na obodo ugwu nke Media, Nebukadneza wuru ọtụtụ ogige okoko osisi kwudoro onwe ha nke sokwa naihe itụ n'anya asaa nke ụwa ochie ahụ.

Ogige ndịa bụ ihe ewuliri n'ogo nrata, edoro n'usoro ahiri ma kụkwa ọtụtụ okoko osisi, osisi nta na ọtụtụ osisi ukwu. Anaaji igwe naamiputa mmiri agba mmiri n'ogige a site n'osimiri Yufretis.

Chineke Nke Ndị Hibru

¶Mgbe Nebukadneza na ndị agha ya busoro obodo nta nke Juda agha n'akụkụ ndịda ugwu nke Palestine, o zuru Ụlọkwu Chineke ahụ maramma n'ori bụ nke Solomon wuwororị O were ụfọdụ nime arịa niile nke ọlaedo bụ nke ejiworo ọchọrọ àjà nye n'ihì ijéozì nke Chineke wee tinye ha n'ọlọ chi ya na Babilon. O wee were n'etiti ụmụmadụ ahụ bụ ndị arọpụtaworo ihu ndị orù ya. Nime ndịa bụ Daniel na ndị enyi ya atọ.

Ụmụ okorobia ndịa mere mgwamgwa n'ịmụta ihe, ma nime arọ atọ ka Nebukadneza mere ka ha mụọ amamihe na nchọpụta nke Babilon ka ha nweike ihu ndị enyemaka n'alaeze ya. Dika ha fere eze ọfufè ma kwesị kwa ntụkwasiobi na nrubeisi nime ihe niile ha mere, Nebukadneza ji oghere ahụ mara banyere Chineke ahụ bụ onye ụmụ Hibru fèrè ọfufè.

Dịka unu bụ ndị náesouzo Kraist kwesiri ntukwasijobi ma náerubekwa isi n'ulokwukwo na n'etiti ibe unu, ufodu gaeji oghere a mara banyere Chineke bu onye unu naefe ma buru kwa ndi eriteere Onyenweanyi n'uru.

Mpako

Mgbe Daniel gwara Nebukadneza ihe nro ya putara banyere onyinyo olaedo ahụ, Daniel gwara eze na Chineke ekpughewori nro ahụ na kwa ihe o putara, ma Nebukadneza amatawori ma sopukwara Chineke. Ma mgbe ndi enyi Daniel ato no nime okokwu ahụ nke naenwu ajonwunwu, Nebukadneza hutarari Jisos Okpara Chineke, ka O so ha naejehari, ma o matakwara Chineke. Ma Nebukadneza achoghi ikwu na Chineke enyewo ya oghere dika eze n'ala Babilon. O foduru nnoq ihe nta ka onye o bula nke nabughi ezi onyenáesouzo Kraist naacho ka o nara mkwanyegwu ma o bu nsopuru nye onweya karja nke o naenye Chineke. Udi mmadu di otu a naejehari dika Nebukadneza mere, naekwu maobu naechè, lee ihe mmeworo!

Obiumeala

Nebukadneza choputara na Chineke achoghi ka umummadu buru ndi mpako, ma O nwekwara ike iweda ndi ahụ nke nwere atumatu di ukwu nye onweha. Chineke bu onye naeme ihe niile ma O naegbochi maobu naeguzogide kwa umummadu bu ndi naanara mkwanyegwu maobu nsopuru nime ihe ndi ahụ nke Chineke nyeere ha aka ime maobu meere ha; ma O naenye amara -- amara nke nzoputa -- onye o bula nke di umealanobi (Pita 5:5).

Chineke chorọ ka onye o bula nime uwa niile buru ndi azoputara, ma o gaghị azoputa onye o bula na adighi eweda onweya n'ala. Mgbe ebulari mmadu elu naanya nke ya onweya, naeche na o puru inwe ogan'iru nke ndu naenweghi enyemaka nke Chineke, Chineke agaghị enyere ya aka. Onye di otu ahụ no naakwado nnoq maka ndu ya naenyeghi Chineke oghere. O nweghi onodu o gaesinwe inye aka.

Obiekele

O buru na imere nkeoma n'ulokwukwo, maobu o buru na i nwetara ego iji zuta otutu uwe oyiyi na kwa ihe ndiozo di gi mkpa site n'ire akwukwo, site n'ilekota nwata anya, maobu itutu mkpuruosisi na mgbe okpomoku, o bu n'ihia na Chineke nyere gi uche na aru ike na kwa ume iji wee mee ihe ndia niile.

O buru na i naechè n'ututu, n'ehihie na kwa n'abali inye Chineke ekele n'ihia nri nke O roputara, n'ihia udo nke ulo gi, n'ihia uweoyiyi nke i nwere, n'ihia mkpuchite oma Ya dika i naeje ma naalotakwa site n'ulokwukwo na n'olu, ekwensu agaghị enwe oghere di ukwu na igbali ime ka i nwe mpako.

Nro Ahu

Chineke nyere Nebukadneza otu nro nke osisi ukwu buru nnoq oké ibu nke mere naapuru ihu ya anya site na nsotu nke uwa nke a niile. Osi a miri mkpuru riinne nke zukwara iji zuo mmadu niile n'eluuwa, alaka ya na akwukwo ya niile buru ihe izendo nye nnuwu niile, anohia niile na kwa anaru niile bu mmadu. Nime nro ya eze huru ihe akporo "onye namuru anya," bu nke anyi kwenyere na o bu mmuozzi nesi n'Eluigwe rida, naasi ka egbutue osisi ahụ ma kpasa kwa mkpuru ya na ka achupu kwa ha site n'okpuru ya nnuwu niile na anohia niile bu ndi nori naenwe afuri site na mkpuru ya na kwa ndo ya. Agaghị egwuputa ya, ma mkporogwu ya niile ka agaaru n'ala ebe igirigi nke Eluigwe gaeme ka o diri ndu. Nke a ka agaeme ka anaru bu mmadu wee mara na Chineke bu onye naachisi n'eluuwa, na Ya onwe ya bu kwa Onye naenye ndi eze, ndi isiala, na kwa ndi naachiachi oghere ime ka ha no n'onodu ha di icheiche.

Nkwa Ahu

Mgbe ndi amamihe nke ulokwu Nebukadneza naapughi ikoro ya ihe nro ahụ putara, Daniel bjara. Mgbe agwara ya banyere nro ahụ, obi loro Daniel mmiri nke ukwu. O wee no ogologo mgbe naekwughi okwu o bula. Nke ahụ bu no akuko ojoo nye eze. Daniel o kwesiri ikoro ya ihe bu eziokwu? E, Daniel gwara akonauche ya eziokwu dika o di na mbu, malite mgbe emere ka o bata na Babilon dika oru. Daniel gwara Nebukadneza na ya onweya bu osisi ahụ nke gbaraagba na nke di kwa ike ma

agaachụpụ ya site n'obí ya ma rue arọ asaa ka ọ ga ebi dika anụọhịa nke náebi nime ọhịa rue mgbe ọ gaama na ọ bụ Chineke bụ onye buliri ya elu na ọ bụ kwa Chineke mere ka ọ dị ala.

Na agaaraapụ mkpọrọogwụ osisi ahụ niile n'ala bụ nọ ihe ngosi naaga eweghachi alaeze Nebukadneza ná ọnọdụ ya na ngwụsị nke arọ asaa ahụ site na mgbe ọ gaamataworị na Onye ahụ nke kachasị ihe niile elu naachịachị n'alaeze nke mmadụ.

Ndumọdụ Nke Anaañaghị ntị

Daniel gwara eze Nebukadneza ka o chègharịa site ná mmehie ya ma mee kwa ezi ihe ka Chineke wee nwe kwa ike ịgbaghara ya. Chineke nyere ya nnọọ otù arọ ịji kpeekpere ma wedakwa onweya n'ala, ma eze ahụ ekpeghekere.

Otù ụbọchị ka Nebuchadneza jègharịrị n'eluulo ukwu alaeze ya ma lepukwa anya n'obodo ukwu nke Babilon, náchefu Chineke, o wee nūrjia n'ihe niile nke o mere. O wee nyaisi, “Ọ bugh nka bu Babilon uku a, nke mu onwem wuworo ibu ulo ala-eze, site n'ike nke àkùm na n'ihì ebube nke imammam?” Dika ọ ka kpụ okwu n'ọnụ, ikpé ahụ nke adọworo ya akanántị banyere ya malite ịbịa ná mmezu. Achụpụrụ eze site n'obí ya maramma dika Daniel dọworo ya akanántị na ọ gaadị ma ọ burụ na o chègharighị. O wee biri n'ọhịa, náata ahịhịa ndụ dika ehi, agiriisi ya topụtara rue mgbe ọ dika ábubá ugo, na mbọaka ya topụtakwa dika mbọ nnunụ.

Edoghachiri

Ma dika nrọ ahụ bu ụzọ kwue, mgbe arọ asaa gasịrị edoghachiri akọnauche Nebukadneza ma náasopukwara ya dika eze ọzọ. Ị mara ihe mere Chineke jiri nyeghachi Nebukadneza ezi akọnauche ma buli kwa ya elu dika eze ọzọ? Ọ bụ n'ihì na Nebukadneza nyere Chineke otuto na nsọpụrụ náenwe kwa mmasi ikwu na Chineke bụ onye náachịachị n'eluwa, na Ọ bụ kwa Chineke bụ onye náebuli mmadụ elu ma náebudakwa ha ala.

Otù Ọgbụgbaámà

Nebukadneza degara mmadụ niile nke bi n'eluwa dum akwukwọ ị kọrọ ha ka Chineke nke eluigwe si weda ya n'ala mgbe o buliri onwe ya elu na nganga. Ozi nke Nebukadneza bụ otù ihe ọgbụgbaámà nke ịdị mma Chineke, nke ihe ịtụn'anya Chineke gosịrị eze ahụ, na ọnọdụ djiirị Chineke na ike O nwere ịbụ Eze nke ụwa. Ọ gaadiworị nọ ka ihe ịgbaámà nke ịdịmma nke Chineke nke i pụrụ inye n'ụlonzukọ bụ nke duru ị bjarue na nchègharị, na ebe i nwere nghọta banyere adighịike nke onwe ị na kwa ọnọdụ djiirị Chineke ịchị na iwere ọnọdụ nime obi na ndụ ị.

Amaghị ama Nke Ndụ

Ị nwere nchèbe na okorobia ịbụ na ume ị? Ọ burụ na i nwebeghị nzọpụta, Chineke na akpọ ị ka ị chègharịa site n'ajoomume ị ma nweta kwa nzọpụta. Ọnọdụ ọma ị na ezi ebumnuche nke ndụ a nwere ike ịgbanwe n'otú abalị site n'ihe ndaba nke anaatughị anya ya dika ị pụrụ ịnwè mmeru arụ site n'ihe mberede nke ụgbọala maobụ site n'onyeobia mberede dika ọnwụ kpọrọ nna ị maobụ nne ị gaa n'Eluigwe. Mgbe ahụ ị gaeji ikwesị ntukwasiobi kpeekpere ka ọ bụ na ị gaechègharị site ná mmehie ị na nganga nke obi ị tupu Chineke anurụ olu ị?

AJUJU DI ICHEICHE

1. Ị nwere ike ikpọ aha obodo ụfọdụ nke Nebukadneza meriri?
2. Gịnị bụ ụfọdụ ọgan'iru nke Nebukadneza jiri ihe ahụ akwatara n'agha meputa n'obodo nke aka ya?
3. Site n'obodo ebee ka esi dọta Daniel n'agha?
4. Ọnye ka Chineke na eguzogide na onye kwa ka Ọ naenye amara?
5. Gịnị mere o jiri di mkpà ka anyị gosi Chineke obi ekele anyị n'ihe niile O meere anyị?
6. Nkọwa nrọ nke Daniel ahụ o mesiri bjarue ná mmezu?
7. Ọlee otú Nebukadneza gaesiwori gbochie ikpé ahụ nke Chineke gosiri ya náabia?
8. Ọlee otú onye ọ bụla nime anyị gaesi gbochie ikpé nke Chineke megide nganga?